

Forvaltningsrevisjon av internkontroll i
barnehage og skule i Vindafjord
kommune

Presentasjon for KU 27.10.2021

Agenda

- Føremål
- Metode
- Problemstillingar/hovudtema
(stikkordsmessig)
- Overordna revisjonskriterium -
internkontroll
- Sentrale funn og tilrådingar

Føremål og metode

Føremålet med prosjektet har vore å undersøke om Vindafjord kommune har internkontroll som skal sikre at kommunale barnehagar og grunnskular etterlev/blir drive i samsvar med gjeldande lover og forskrifter.

Metode

Dokumentanalyse

- Kommunale rutinar og prosedyrar
- Årsrapport
- Tilsyn

Intervju

- Ni intervju
- Kommunalsjef for oppvekst
- PPT-leiar
- Rektorer ved fire skular
- Styrarar ved tre barnehagar

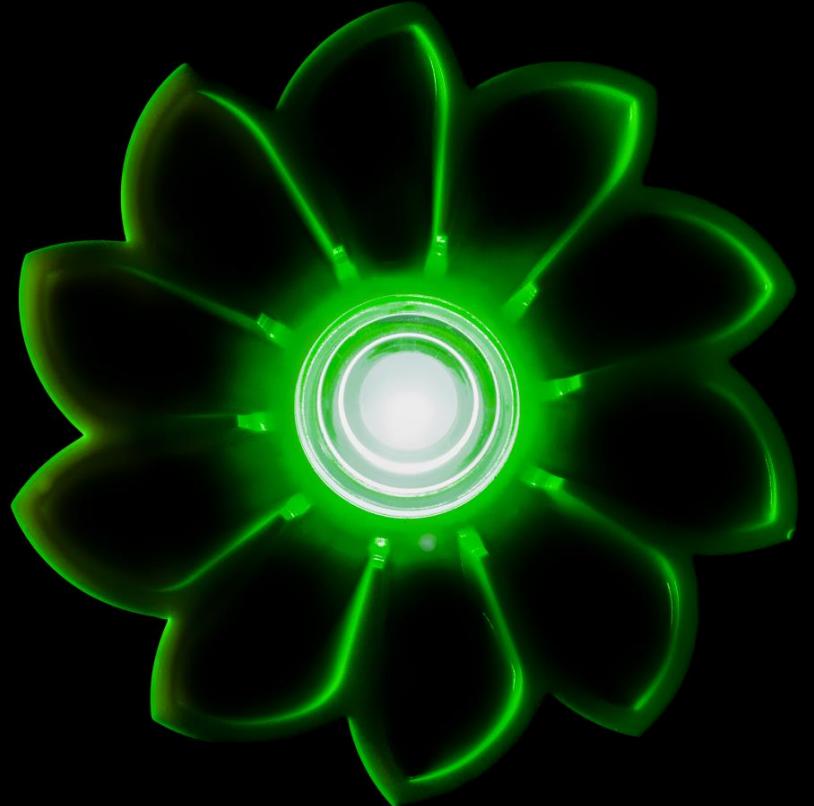

Hovudtema/problemstillingar

1. Overordna system for internkontroll (problemstilling 1 og 8)
2. Gjennomføring av risikovurderingar (problemstilling 2)
3. Rutinar og prosedyrar for sentrale oppgåver og arbeidsprosesser (problemstilling 3 og 4)
4. Evaluering og oppdatering av rutinar og prosedyrar (problemstilling 5)
5. System for å melde og følge opp avvik (problemstilling 6)
6. Kompetanse og bemanning (problemstilling 7)
7. Organ for samarbeid med foreldre og elevar (problemstilling 9)

Overordna revisjonskriterium - internkontroll

Overordna revisjonskriterium - internkontroll

Krav til internkontroll i kommunelova

- Kommunen skal etter **kommunelova § 25-1** ha internkontroll med administrasjonen si verksemd for å sikre at lov og forskrift blir følgt. Internkontrollen skal vere systematisk og tilpassa verksemda si storleik, eigenart, aktivitetar og risikoforhold. ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren:
 - a. utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
 - b. ha nødvendige rutiner og prosedyrer
 - c. avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
 - d. dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
 - e. evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll

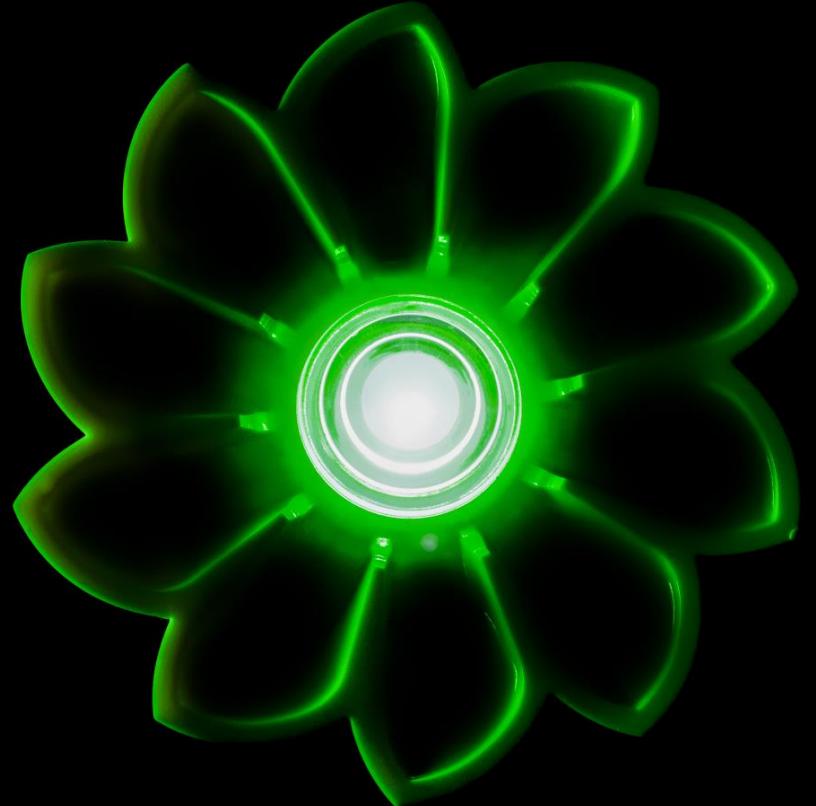
Føremålet med internkontroll

- Sikre **kvalitet** og **effektivitet** i tenesteytinga
- Sikre heilskapleg **styring** og rett **utvikling**
- Bidra til godt **omdømme** og **legitimitet**
- Bidra til etterleving av **lovar** og **reglar**

Vilkår/føresetnadar for god internkontroll

- **Risikobasert**
 - Grunnlag for innretning av internkontrollen
 - Grunnlag for tiltak og kontrollaktivitetar
 - Strategisk nivå og operativt nivå
- **Formalisering**
 - Definerer organisering, ansvar og roller
 - Dokumentasjon, rutinar og prosedyrar
 - Rapportering og aggregering (vesentleg informasjon må tilflyte leiinga)
- **Kontrollaktivitetar**
 - Gjennom dagleg og fagleg verksemd
 - System for avvikshandtering, og at dette blir brukt
 - Gjennomføring av planlagte stikkprøver og faste kontrollar

Sentrale funn og tilrådingar

Funn: Overordna system for internkontroll (problemstilling 1 og 8)

- *Er det utarbeidd felles system og retningslinjer for korleis internkontroll skal utøvast i høvesvis kommunale grunnskular og barnehagar i Vindafjord kommune?*
- *I kva grad er det etablert system for rapportering som gjer det mogeleg for kommunen å ha oversikt over, og kontroll med, barnehagane og skulane si verksemd og eventuelle manglar?*

Overordna
internkontrollsyste

Kommunen har ei **skriftleg prosedyre** for internkontroll som i hovudsak gjeld **HMT/arbeidsmiljø**. Det er ikkje etablert felles system og retningslinjer for korleis internkontrollen skal utøvast i **kommunale barnehagar og skular**.

Internkontroll i
einingane

Ingen felles, overordna system/retningslinjer for at **den einskilde eining** skriftleg skal rapportere om korleis internkontrollen er ivaretatt og om det eventuelt er avdekka område med særleg risiko. Ingen føringer for korleis internkontroll skal utøvast i einingane i leiaravtaler. **Risiko for ulik praksis**.

Kvalitetssystem

RiskManager som overordna kvalitetssystem, Inosa for lagring av lokale rutinar. Utfordringar med **tilgang** og **overlappande bruk**. Compilo skal erstatte begge digitale system.

Funn: Overordna system for internkontroll (problemstilling 1 og 8) (forts.)

- *Er det utarbeidd felles system og retningslinjer for korleis internkontroll skal utøvast i høvesvis kommunale grunnskular og barnehagar i Vindafjord kommune?*
- *I kva grad er det etablert system for rapportering som gjer det mogeleg for kommunen å ha oversikt over, og kontroll med, barnehagane og skulane si verksemd og eventuelle manglar?*

Formell styringsdialog
og oppfølging

Årlege leiarsamtalar (kommunalsjef og einingsleiar), årlege dialogmøte (kommunalsjef, PPT-leiar, skulefagleg/barnehagefagleg ansvarleg og einingsleiar), rektor- og styrarmøte fem gongar årleg. Internkontroll tema i desse møta.

Tilsyn

Lokale tilsyn gjennomført av kommunen. Område for tilsyn basert på aktuelle tema.

Avvik

Kommunalsjef har oversikt over meldte avvik ved dei ulike einingane (meir om avvik seinare).

Tilrådingar: Overordna system for internkontroll

- 1. Utarbeide ei overordna retningslinje for korleis internkontroll skal utøvast og rapporterast i barnehagar og skular
- 2. Formalisere leiarane sitt ansvar for internkontroll i kommunen sine leiaravtalar og i ev. andre styrande dokument
- 9. Etablere ein jamleg gjennomgang av internkontrollen i einingane

Funn: Gjennomføring av risikovurderingar (problemstilling 2)

- *I kva grad blir det gjennomført risikovurderingar som del av internkontrollen i kommunale barnehagar og grunnskular i Vindafjord kommune?*

Risikovurderingar i
barnehage

Barnehagane gjennomfører risikovurderingar som del av den daglege drifta, i hovudsak knytt til helse-, miljø- og tryggleik, i mindre grad knytt til pedagogisk verksemd/etteleiving av barnehagelova.

Risikovurderingar i
skule

Skulane gjennomfører i ulik grad risikovurderingar.

Funn: Gjennomføring av risikovurderingar (problemstilling 2) (forts.)

- *I kva grad blir det gjennomført risikovurderingar som del av internkontrollen i kommunale barnehagar og grunnskular i Vindafjord kommune?*

System for
risikovurderingar

Det er ikkje utarbeidd krav om gjennomføring av risikovurderingar i einingane utover risikovurderingar som gjeld miljøretta helsevern og HMT, og det er ikkje utarbeidd felles rutinar og malar for korleis risikovurderingar skal gjennomførast eller rapporterast. Behov for forståing av risiko som går utover beredskap og HMS.

Oppfølging av
risikovurderingar

Kommunen har ikkje ei oversikt over kva risikovurderingar som er gjennomført i dei ulike einingane. Det blir ikkje bedt om særskilt rapportering på risikovurderingar og identifiserte risikoar utover dialog kring dette i møte/samtalar mellom kommunalsjef og einingsleiar.

Tilråding: Gjennomføring av risikovurderingar

3. Etablere system og rutinar som sikrar at alle relevante delar av verksemda blir risikovurdert

Funn: Rutinar og prosedyrar for sentrale oppgåver og arbeidsprosesser (problemstilling 3 og 4)

- *I kva grad er det utarbeidd skriftlege rutinar og prosedyrar for sentrale oppgåver og arbeidsprosesser i skular og barnehagar i kommunen?*
- *I kva grad blir utvalde rutinar nytta?*

Eksisterande rutinar

Undersøkinga viser at det er utarbeidd ei rekke skriftlege rutinar og prosedyrar for sentrale oppgåver og arbeidsprosesser i skular og barnehagar, og for samarbeid mellom skule/barnehage og andre tenester. Rutinane verkar føremålstenlege og blir i all hovudsak nytta.

Manglende rutinar

Rutine for tidleg innsats på 1. – 4. trinn, rutine for eit trygt og godt psykososialt miljø i barnehagen (under arbeid), behov for tydeleggjering av at lærarane som del av undervegsvurderinga skal vurdere om eleven har eit tilfredsstillande læringsutbytte, system for å halde oversikt over timer spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning som fell bort

Funn: Rutinar og prosedyrar for sentrale oppgåver og arbeidsprosesser (problemstilling 3 og 4) (forts.)

- *I kva grad er det utarbeidd skriftlege rutinar og prosedyrar for sentrale oppgåver og arbeidsprosesser i skular og barnehagar i kommunen?*
- *I kva grad blir utvalde rutinar nytta?*

Spesialundervisning

Nokre viser til at enkeltvedtak om spesialundervisning som avviker frå den sakkunnige vurderinga frå PPT ikkje blir grunngjeve. Kommunen kan vurdere å innføre stikkprøvekontroll av enkeltvedtak for å sikre at dei er i samsvar med regelverket.

Stafettloggen

Det er behov for å tydeleggjere korleis Stafettloggen skal nyttast i samband med vurdering av behov for spesialundervisning/ spesialpedagogisk hjelp. Fleire tilfelle av manglande dokumentasjon i tilvising til PPT.

Betre tverrfagleg
innsats (BTI)

Godt samarbeid mellom skular/barnehagar og andre instansar, men utfordringar knytt til teieplikt/personvern, og at dette kan bidra til at tenestene opprettheld tette skott mellom kvarandre.

Tilrådingar: Rutinar og prosedyrar for sentrale oppgåver og arbeidsprosesser

- 4. Utarbeide rutinar på område der det per i dag ikkje ligg føre skriftlege rutinar, slik som skulane sitt arbeid med tidleg innsats, trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, registrering av timer med spesialundervisning som ev. fell bort og ev. andre prosessar/oppgåver der kommunen er kjent med at det ikkje ligg føre skriftlege rutinar
- 6. Tydeleggjere bruk av Stafettloggen i samband med vurdering av spesialundervisning/spesialpedagogisk hjelp
- 7. Avklare kva informasjon som kan delast på tvers av ulike einingar og instansar i det vidare arbeidet med tverrfagleg innsats rundt barn og unge

Funn: Evaluering og oppdatering av rutinar og prosedyrar (problemstilling 5)

- *I kva grad blir sentrale rutinar og prosedyrar systematisk evaluert og ved behov oppdatert/forbetra?*

Oppdatering av rutinar

Kommunen har ein **framdriftsplan** for evaluering og revidering av rutinar innan oppvekst. I hovudsak er det utarbeidd eit **tilfredsstillande system** for å sørge for at sentrale kommunale rutinar for barnehagar og skular systematisk blir evaluert og oppdatert. Ikkje alle opplever at ein har jobba godt nok med evaluering/oppdatering av rutinar på **einingsnivå**.

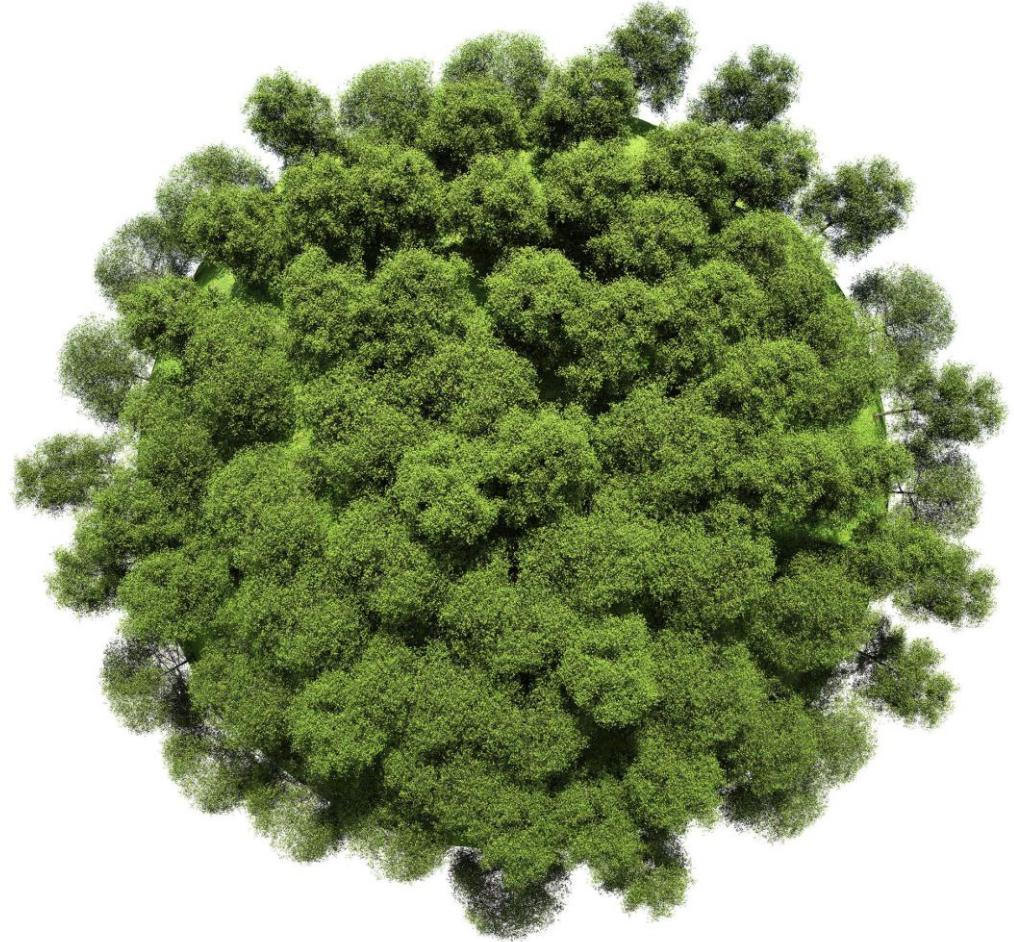
Manglar

Der finst nokre døme på at rutinar ikkje innhold **revideringsdato** og/eller ikkje inngår i kommunen sin framdriftsplan for revidering av rutinar og planar i oppvekst.

Tilråding: Evaluering og oppdatering av rutinar og prosedyrar

5. Sikre at alle rutinar jamleg blir evaluert og ved behov oppdatert, samt tydeleggjere kva ansvar einingsleiar har for å evaluere og oppdatere lokale rutinar

Funn: System for å melde og følge opp avvik (problemstilling 6)

- *Har kommunen eit tilfredsstillande system for å avdekke og følge opp avvik i skular og barnehagar?*

Overordna
avviksmeldesystem

Kommunen har utarbeidd ei felles rutine for avviksmeldingar som gjeld alle einingar og tilsette, men undersøkinga viser at kommunen per i dag ikkje har eit tilfredsstillande system for å melde og følgje opp avvik i barnehagar og skular.

Utfordringar knytt til
melding av avvik

Tilsette har ikkje tilgang til avviksmeldesystemet i RiskManager, og det er uklart for dei tilsette kva som skal reknast som eit avvik eller ikkje.

Tilråding: System for å melde og følge opp avvik

8. Arbeide med å etablere ein tilfredsstillande avviksmeldekultur, under dette mellom anna:
- a. Sikre at alle tilsette får tilstrekkeleg **opplæring** i korleis avvik skal meldast
 - b. Sikre at alle tilsette er kjent med **kva forhold** som skal meldast som avvik. Det bør skriftleggjerast rutinar for dette som i større grad omtalar kva forhold i barnehage og skule som skal meldast som avvik
 - c. Sikre at einingsleiarar jamleg tek opp viktigheten av det å melde avvik i **dialogen** med dei **tilsette**, t.d. på personalmøte, i medarbeidarsamtalar og i andre fora der dette er naturleg

Funn: Kompetanse og bemanning (problemstilling 7)

- *I kva grad har skular og barnehage kompetanse og bemanning i samsvar med regelverket?*

Kompetanse og
bemanning i
barnehagar og skular

Undersøkinga viser at skulane og barnehagane i kommunen i all hovudsak, men med nokre unntak, har kompetanse og bemanning i samsvar med normer og krav i regelverket, og at einingsleiarar opplever å ha tilstrekkeleg og kvalifisert personell.

Utfordringar

Utfordringar knytt til sjukefråvær i barnehage/å skaffe vikar og vanskar med å rekruttere lærarar med engelskkompetanse.

Funn: Organ for samarbeid med foreldre og elevar (problemstilling 9)

- *I kva grad er det etablert organ for samarbeid med foreldre og elevar?*

Har etablert lovpålagte
organ

Undersøkinga viser at grunnskulane og dei kommunale barnehagane har etablert lovpålagde samarbeidsorgan (I skule: Samarbeidsutval, skulemiljøutval, elevråd og foreldreråd/FAU. I barnehage: Samarbeidsutval og foreldreutval.) med foreldre og elevar, og det blir ikkje meldt om utfordringar knytt til dette.

Tilrådingar

1. Utarbeide ei overordna retningslinje for korleis internkontroll skal utøvast og rapporterast i barnehagar og skular
2. Formalisere leiarane sitt ansvar for internkontroll i kommunen sine leiaravtalar og i ev. andre styrande dokument
3. Etablere system og rutinar som sikrar at alle relevante delar av verksemda blir risikovurdert
4. Utarbeide rutinar på område der det per i dag ikkje ligg føre skriftlege rutinar, slik som skulane sitt arbeid med tidleg innsats, trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, registrering av timer med spesialundervisning som ev. fell bort og ev. andre prosessar/oppgåver der kommunen er kjent med at det ikkje ligg føre skriftlege rutinar
5. Sikre at alle rutinar jamleg blir evaluert og ved behov oppdatert, samt tydeleggjere kva ansvar einingsleiar har for å evaluere og oppdatere lokale rutinar
6. Tydeleggjere bruk av Stafettloggen i samband med vurdering av spesialundervisning/spesialpedagogisk hjelpe
7. Avklare kva informasjon som kan delast på tvers av ulike einingar og instansar i det vidare arbeidet med tverrfagleg innsats rundt barn og unge
8. Arbeide med å etablere ein tilfredsstillande avviksmeldekultur, under dette mellom anna:
 - a) Sikre at alle tilsette får tilstrekkeleg opplæring i korleis avvik skal meldast
 - b) Sikre at alle tilsette er kjent med kva forhold som skal meldast som avvik. Det bør skriftleggerast rutinar for dette som i større grad omtalar kva forhold i barnehage og skule som skal meldast som avvik
 - c) Sikre at einingsleiarar jamleg tek opp viktigheten av det å melde avvik i dialogen med dei tilsette, t.d. på personalmøte, i medarbeidarsamtalar og i andre fora der dette er naturleg
9. Etablere ein jamleg gjennomgang av internkontrollen i einingane

Problemstillingar

#	Problemstillingar
1	Er det utarbeidd felles system og retningslinjer for korleis internkontroll skal utøvast i høvesvis kommunale grunnskular og barnehagar i Vindafjord kommune?
2	I kva grad blir det gjennomført risikovurderingar som del av internkontrollen i kommunale barnehagar og grunnskular i Vindafjord kommune?
3	I kva grad er det utarbeidd skriftlege rutinar og prosedyrar for sentrale oppgåver og arbeidsprosessar i skular og barnehagar i kommunen, under dette til dømes knytt til: a. Undervegsvurdering og vurdering av om elevane har tilfredsstillande utbytte av opplæringa b. Tidleg innsats på 1. – 4. trinn c. Vedtak om og vurdering av behov for spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp d. System for å halde oversikt over gjennomføring av spesialundervisning/spesialpedagogisk hjelp e. Trygt og godt skule- og barnehagemiljø f. Overgangar frå barnehage til barneskule, og frå barneskule til ungdomsskule g. Den pedagogiske verksemda i barnehagen h. Samarbeid mellom skule og barnehage med andre instansar, som til dømes barnevern, PPT og helsetenesta
4	I kva grad blir utvalde rutinar nytta?
5	I kva grad blir sentrale rutinar og prosedyrar systematisk evaluert og ved behov oppdatert/forbetra?
6	Har kommunen eit tilfredsstillande system for å avdekke og følge opp avvik i skular og barnehagar?
7	I kva grad har skular og barnehage kompetanse og bemanning i samsvar med regelverket?
8	I kva grad er det etablert system for rapportering som gjer det mogeleg for kommunen å ha oversikt over, og kontroll med, barnehagane og skulane si verksemd og eventuelle manglar?
9	I kva grad er det etablert organ for samarbeid med foreldre og elevar?

Deloitte.